

6. พัฒนางานร้านชำคุณภาพจังหวัดอุดรดิตถ์

1. สถานการณ์

ในปี 2567 จังหวัดอุดรดิตถ์ มีจำนวนร้านค้าร้านชำทั้งหมด จำนวน 2,417 แห่ง ที่ต้องดำเนินการตรวจสอบเฝ้าระวังการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สุขภาพ (อาหาร ยา ผลิตภัณฑ์สมุนไพร เครื่องสำอาง วัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือน เครื่องมือแพทย์) ให้เป็นไปตามกฎหมายที่กำหนด เพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค รายละเอียดแยกตามอำเภอ ดังนี้ ตารางที่ 1 ข้อมูลร้านค้าร้านชำจังหวัดอุดรดิตถ์ ปีงบประมาณ 2567

ตัวชี้วัดและเกณฑ์เป้าหมาย	ผลการประเมิน	1. ฟากท่า	2. บ้านโคก	3. ทองแสนขัน	4. ทรอน	5. ไม้ปาด	6. ท่าปลา	7. ลับแล	8. พิชัย	9. เมือง	ปี 2567	ปี 2566
ร้อยละของร้านชำที่ได้รับ การตรวจตามมาตรฐานร้านชำคุณภาพ (ร้อยละ 80)	จำนวนทั้งหมด*	155	86	205	162	185	292	266	400	666	2,417	ไม่มี
	เป้าหมาย (ร้านชำที่ได้รับการตรวจ)**	124	69	164	130	148	234	213	320	533	1,935	ไม่มี
	ผลงาน	56	56	88	98	58	173	180	313	508	1,530	ไม่มี
	ร้อยละ	44.8	65.1	42.9	60.5	31.4	59.2	64.7	78.25	76.3	63.3	ไม่มี
ร้อยละของร้านชำที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาเป็นร้านชำคุณภาพ (ร้อยละ 50)	จำนวนร้านที่เข้าร่วมโครงการฯ	56	56	88	98	58	173	180	313	508	1,530	2,199
	เป้าหมาย (ร้านชำที่เข้าร่วมโครงการ)**	28	28	44	49	29	87	90	157	254	765	1,102
	ผลงาน	9	14	52	50	35	127	162	260	476	1,185	719
	ร้อยละ	16.07	25	59.09	51.02	60.34	73.41	90	83.07	93.7	77.45	65.25

หมายเหตุ * ฐานข้อมูลรายงานจากสำนักงานสาธารณสุขอำเภอทุกแห่ง ** เป้าหมายอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้

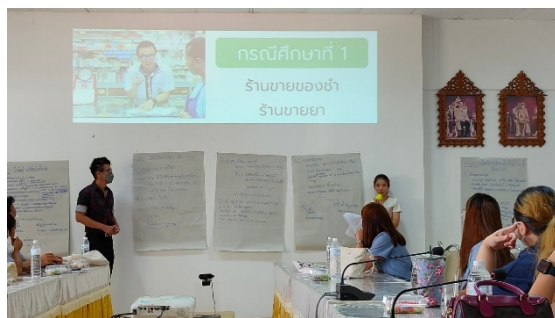
2. การดำเนินงาน/ผลการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาร้านชำเข้าสู่มาตรฐานร้านชำคุณภาพจังหวัดอุดรดิตถ์

1.1 พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ให้มีองค์ความรู้ด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ (อาหาร ยา เครื่องสำอาง วัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือน และเครื่องมือแพทย์)

จัดอบรมความรู้เรื่องกฎหมายตามแต่ละพ.ร.บ. ของผลิตภัณฑ์สุขภาพ วิธีการตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพต่าง ๆ และมีการจัดอบรมการบันทึกผลการตรวจประเมินร้านค้าร้านชำโดยใช้โปรแกรมการตรวจร้านชำคุณภาพออนไลน์ของจังหวัดอุดรดิตถ์ ให้กับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานคุ้มครองผู้บริโภคระดับอำเภอ/ตำบล

1.2 ส่งเสริมร้านค้าที่เข้าร่วมโครงการฯให้เป็นร้านค้าคุณภาพ

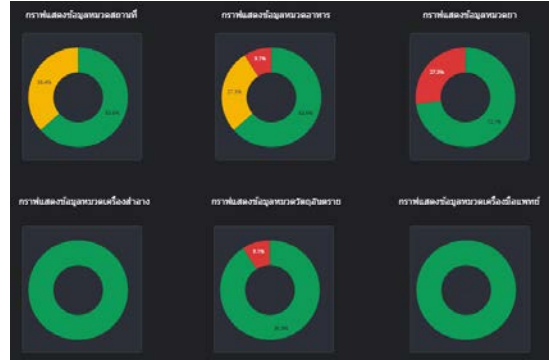
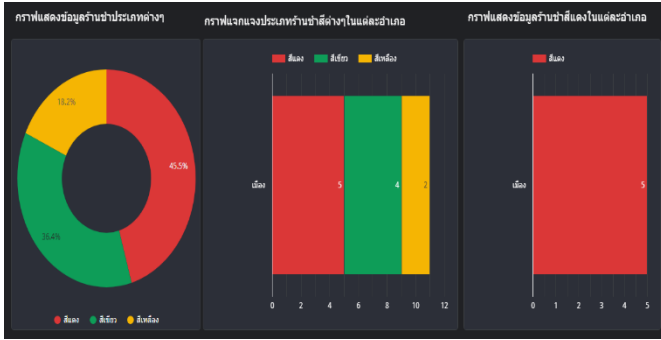
- ส่งเสริมโดยให้ความรู้ทางด้านกฎหมายต่าง ๆ เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพที่สามารถจำหน่ายได้ และห้ามจำหน่ายในร้านค้าร้านชำให้กับผู้ประกอบการ
- เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานคุ้มครองผู้บริโภคระดับอำเภอมีการตรวจประเมินร้านค้าร้านชำโดยใช้โปรแกรมการตรวจร้านค้าคุณภาพออนไลน์ของจังหวัดอุดรดิตถ์ และให้คำแนะนำกับผู้ประกอบการร้านค้าร้านชำหลังจากการตรวจประเมิน
- จัดทำสื่อรายการยาที่ห้ามจำหน่ายในร้านชำ จำนวน 2,000 ใบ เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ให้กับร้านค้าร้านชำในจังหวัดอุดรดิตถ์

- สรุปผลการตรวจเฝ้าระวังร้านค้าร้านชำในจังหวัดอุดรดิตถ์ ประจำปีงบประมาณ 2567 จำนวน 1,530 แห่ง รายละเอียดดังตารางที่ 1

1.3 พัฒนาร้านค้าส่งขนาดใหญ่ในจังหวัดอุดรดิตถ์ให้เป็นร้านค้าคุณภาพ

- จัดทำกลุ่มไลน์ เชิญผู้ประกอบการร้านชำ และผู้เกี่ยวข้องเข้ากลุ่มไลน์ร้านชำจังหวัดอุดรดิตถ์ (ร้านชำส่งขนาดใหญ่) ให้เป็นปัจจุบัน เพื่อเป็นช่องทางในการสื่อสารประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ
- ตรวจเฝ้าระวังการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สุขภาพ (อาหาร ยา ผลิตภัณฑ์สมุนไพร เครื่องสำอาง วัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือน เครื่องมือแพทย์) ให้เป็นไปตามกฎหมายที่กำหนด ดำเนินการในเดือนกุมภาพันธ์ 2567 จำนวน 11 แห่ง ในจังหวัดอุดรดิตถ์ พบว่า ร้านชำที่ผ่านเกณฑ์ทุกผลิตภัณฑ์สุขภาพ (สีเขียว) จำนวน 4 แห่ง ร้านชำที่ผ่านเกณฑ์บางผลิตภัณฑ์สุขภาพ (สีเหลือง) จำนวน 2 แห่ง และร้านชำที่ไม่ผ่านเกณฑ์ผลิตภัณฑ์สุขภาพ (สีแดง) จำนวน 5 แห่ง ผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ไม่ผ่านมากที่สุด คือ หมวดยา จำนวน 3 แห่ง โดยพบการขายยาอันตราย แนวทางการแก้ไข ได้แนะนำและให้ความรู้กับผู้ประกอบการร้านชำในการเลือกยาสามัญประจำบ้านมาจำหน่าย และหมวดยาวัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือน จำนวน 1 แห่ง คือ ยาแก้นิ่วที่ไม่มีภาษาไทย แนวทางการแก้ไข ได้แนะนำและให้ความรู้กับผู้ประกอบการในการเลือกสินค้านำมาจำหน่ายในร้านชำ

3. การวิเคราะห์ปัญหาและปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จ

-ปัญหาอุปสรรคที่ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุเป้าหมาย

ในปี 2567 พบปัญหาร้านค้าร้านชำขายยาเกินกรอบยาสามัญประจำบ้าน เช่น ยาปฏิชีวนะ NSAID เนื่องจากประชาชน และผู้ประกอบการร้านค้าร้านชำยังขาดความตระหนักในการใช้ยา ความอันตรายที่เกิดจากยา จึงยังมีการเรียกหาซื้อ/ขายยาอันตรายที่ร้านค้าร้านชำ โดยแหล่งกระจายยามาจากร้านขายยามากที่สุด จึงทำให้ร้านชำหาซื้อยาอันตรายมาจำหน่ายในร้านได้ นอกจากนี้ยังพบยากันยุงที่ไม่มีฉลากภาษาไทยในทุกอำเภอ เช่น ยากันยุงตราเด็ก จากการสอบถามผู้ประกอบการร้านชำ พบว่า ยากันยุงตราเด็กสามารถไล่ยุงได้ดีกว่ายากันยุงที่มีฉลากภาษาไทยจึงทำให้ผู้บริโภคต้องการซื้อมาใช้

-ปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จ

- ตรวจสอบเฝ้าระวังประจำปีอย่างต่อเนื่อง
- จัดอบรมให้ความรู้เรื่องกฎหมาย และวิธีการตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพต่าง ๆ ให้กับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานคุ้มครองผู้บริโภคระดับอำเภอจำหน่ายในร้านค้าร้านชำ และแนวทางการปฏิบัติต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด
- การให้ความรู้เรื่องกฎหมาย และวิธีการเลือกผลิตภัณฑ์สุขภาพต่าง ๆ มาจำหน่ายในร้านค้าร้านชำ ให้กับผู้ประกอบการ

4. แนวทางการแก้ไขปัญหา ปี 2568

ปัญหา/สาเหตุปัญหา ปี 2567	แนวทางการแก้ไขปัญหา ปี 2568
<p>- พบร้านค้าร้านชำขายยาเกินกรอบยา สามัญประจำบ้าน เช่น ยาปฏิชีวนะ NSAID เนื่องจากประชาชน และผู้ประกอบการร้านชำร้านชำยังขาดความตระหนักในการใช้ยา ความอันตรายที่เกิดจากยา จึงยังมีการเรียกหาซื้อ/ขายยาอันตรายที่ร้านชำร้านชำ โดยแหล่งกระจายยามาจากร้านขายยามากที่สุด จึงทำให้ร้านชำหาซื้อยาอันตรายมาจำหน่ายในร้านได้ นอกจากนี้ยังพบยากันยุงที่ไม่มีฉลากภาษาไทยในทุกอำเภอ เช่น ยากันยุงตราเต็ก</p>	<p>- ตรวจสอบเฝ้าระวังร้านชำร้านชำ ประจำป้อย่างต่อเนื่อง</p> <p>- จัดประชุมผู้ประกอบการร้านชำร้านชำ เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ต่างๆ ชี้แจงข้อมูล ข้อกฎหมาย แจ้งปัญหาที่พบจากการตรวจเฝ้าระวังให้ร้านชำทราบ และดำเนินการแก้ไข และปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด</p> <p>- ขอความร่วมมือร้านขายยาไม่จำหน่ายยาเกินกรอบ ยาสามัญประจำบ้านให้กับร้านชำร้านชำ</p> <p>- จัดอบรมพนักงานเจ้าหน้าที่ระดับอำเภอ เพื่อให้มีองค์ความรู้ด้านกฎหมายเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพต่างๆ มีทักษะในการตรวจเฝ้าระวัง การจัดทำบันทึกตรวจ การจัดทำบันทึกจับกุม และการดำเนินการบังคับใช้กฎหมายต่างๆ ได้</p>

ผู้รับผิดชอบ

1.ชื่อ..น.ส. สุพัชรินทร์..สุวรรณเกิด....
ตำแหน่ง.....เภสัชกรชำนาญการ.....
เบอร์โทรศัพท์...089-4360443.....
ID Line...0894360443.....

2.ชื่อ..นางสาวอสมารณ์ ..อรรณัฐตินัย
ตำแหน่ง..เภสัชกร.....
เบอร์โทรศัพท์...088-1485816...
ID Line...conanploy.....

หัวหน้ากลุ่มงาน

ชื่อ..นายวิษณุ เกตุรักษา.....
ตำแหน่ง..เภสัชกรชำนาญการพิเศษ....
เบอร์โทรศัพท์...099-1404431...